

■ Sojusz z Wielką Brytanią i Francją

Podbój przez Niemcy resztek Czechosłowacji i aneksja **Kłajpedy** w marcu 1939 r. zrewidowały politykę *appeasementu*. O żądaniach Niemiec wobec Polski w Londynie i Paryżu nic nie widziano, gdyż Beck utrzymywał to w tajemnicy. Premier brytyjski uznał jednak, że wybuch wojny jest tylko kwestią czasu. Wielka Brytania nie była do niej przygotowana i postanowiła uczynić wszystko, aby agresję Hitlera skierować w pierwszej fazie na wschód. 31 marca 1939 r. w brytyjskim parlamencie premier **Neville Chamberlain** wygłosił przemówienie, w którym zagwarantował Polsce pomoc w przypadku agresji niemieckiej. Władze polskie potraktowały tę deklarację poważnie. Na początku kwietnia do Londynu udał się minister Beck. Rezultatem wizyty był wspólny komunikat polsko-brytyjski, w którym oba państwa gwarantowały sobie pomoc w razie ataku Niemiec. W połowie kwietnia do tych gwarancji dołączyła Francja. Chamberlain zakładał, że takie postawienie sprawy zatrzyma na pewien czas działania niemieckie. Hitler uważał jednak, że w przypadku ataku na Zachód Polska uderzy na Niemcy. Wydał więc rozkaz przygotowania planu wojny z Polską, słusznie zakładając, że państwa alianckie nie przyjdą jej z pomocą. Aby doprowadzić do okrążenia Rzeczypospolitej, rozpoczął także negocjacje z dotychczasowym wrogiem – ZSRS.

Przemówienie Józefa Becka w sejmie, które wygłosił 5 maja 1939 r., zawierało stanowczą odpowiedź na żądania Hitlera dotyczące Gdańska i połączenia III Rzeszy z Prusami Wschodnimi.

Pod koniec kwietnia Niemcy wypowiedziały deklarację o niestosowaniu przemocy z Polską i zerwały układ morski z Wielką Brytanią. Jednocześnie Hitler oskarżył Wielką Brytanię i Francję o prowadzenie polityki okrążania Niemiec. Odpowiedzią Polski była przemowa Józefa Becka w sejmie, podczas której minister spraw zagranicznych odrzucił zdecydowanie niemieckie żądania.

■ Pakt Ribbentrop–Mołotow

Początkowo sojusz z ZSRS chciały zawrzeć Francja i Wielka Brytania. Ich władze sądziły, że potęga militarna państwa Stalina zniechęci Hitlera do wszczęcia

Rzeczpospolita w 1939 roku

Polska i jej sąsiedzi w przededniu wybuchu II wojny światowej

- granice państw do września 1939 r.
  - inne granice
  - terytorium II Rzeczypospolitej do października 1938 r.
  - obszary włączone do II Rzeczypospolitej w październiku i listopadzie 1938 r.
  - obszary włączone do Niemiec w 1938 i 1939 r.
  - obszary zajęte przez Węgry w 1938 i 1939 r.
  - roszczenia terytorialne Niemiec wobec Wolnego Miasta Gdańska
  - granica stref wpływów Niemiec i ZSRS ustalona w Moskwie 23 VIII 1939 r., tzw. pakt Ribbentrop–Mołotow
  - planowana przez Niemców trasa eksterytorialna
- WMG Wolne Miasto Gdańsk
- ① Okręg Kłajpedy
  - ② Kraj Sudecki
  - ③ Południowa Słowacja
  - ④ Ruś Zakarpacka

PRACA Z MAPĄ

1. Wskaż na mapie tereny będące przedmiotem sporu między Polską a III Rzeszą.
2. Wymień obszary, które na mocy paktu Ribbentrop–Mołotow miały przypaść ZSRS.

